

Ting, nemlig Forældreskolerne og de selv-ejende Skoler, men naar vi undtager Forældreskolerne — det er dog en væsentlig Ting, naar der er Tale om Friskoler —, bliver kun tilbage de Skoler, som oprettes af private, saa jeg gaar ud fra, at naar det ærede Medlem siger, at det var kun saadan en lille Undtagelse, maa det bero paa en Fejlhuskning fra det ærede Medlems Side. Vi har virkelig fra Venstres Side i Skolekommissionen taget absolut Forbehold overfor København med Hensyn til de Skoler, som jeg vil betegne som Friskoler.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Jeg tror ikke, jeg har misforstaaet det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard, men min Forbavelse er stadig lige levende. Dermed vil jeg slet ikke sige, at jeg beklager det, jeg iagttaget. Det interesserer mig i højeste Grad, at det ærede Medlem først selv fortæller, at han i sin Lærerpraksis har været stærkt paavirket af Kold og Grundtvig og ogsaa har praktiseret deres Principper; men det, der navnlig interesserer mig, er, at det ærede Medlem som Venstres Ordfører gør disse Principper saaledes ubetinget gældende. Og det er virkelig en Forbavelse, jeg har fuld Ret til at nære; for Venstre har haft det politiske Førerskab i det væsentlige her i Landet fra 1901 til 1924, uden at jeg — det maa jeg tilstaa, det gælder for mit Vedkommende — har været i Stand til at iagttage, at dette politiske Førerskab har bevirket, at man fra Venstres Side har knæsat Kolds og Grundtvigs Skoletanker i den offentlige Skole. Det er denne Iagttagelse, der har vakt min Forbavelse. Maa jeg saa til Slut sige, at jeg tror, vi skal diskutere det videre. Jeg betragter dette bogstaveligt som et Middel til en Tilnærmelse, som et Middel til at komme til et godt Resultat ved Forhandlingerne i Udvalget; for det ærede Medlem vil sikkert der komme til at give mig Ret i, at der i det, han her har sagt, er Tilknytningspunkter til det, som menes af dem, som kaldes de moderne Pædagoger.

Undervisningsministeren (Nina Bang): Jeg vil blot gøre en enkelt Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard. Det ærede Medlem har baade i sin første Tale i Dag og nu, da han anden Gang havde Ordet, talt om, at den Tid kunde komme, da Friskoler var nødvendige, nemlig naar Social-

demokratiet vilde afkristne Folkeskolen. I den store Skolekommission er Socialdemokratiets Program overfor Folkeskolen angivet. Der er der stillet et Forslag, som ogsaa Venstre — dets Medlemmer Marie Christensen og Ejsing — har underskrevet, og hvori der staar: „Intet Barn er pligtigt at deltage i Religionsundervisningen i Kommuneskolerne, hvis Forældrene er enige om ved en af begge underskreven, til Skolekommissionen rettet Erklæring at fordre Barnet fritaget for Religionsundervisning i Skolen.“ Det er et Forslag, der er stillet med Venstres Underskrift, og til dette har Socialdemokratiet sluttet sig. Socialdemokratiet har altsaa ikke gjort Forsøg paa at faa Skolen afkristnet for andre end for Børn af Forældre, der ønsker, at deres Børn ikke skal deltage i Religionsundervisning. Men i øvrigt har jo Venstre allerede saa langt tilbage som i 1873 stillet akkurat det samme Krav. Jeg forstaa godt, at det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard ikke altid er saa glad ved, at man gaar tilbage og afsøger Venstres tidligere Stilling til Skolen; men det ærede Medlem maa alligevel finde sig i det. I 1873 fremsatte Venstre i en Udvalgsbetænkning sine Skoletanker, saa smukke og dybe, at de altid vil være til det Partis Ære, der har fremsat dem, endnu mere, hvis det gennemfører dem. I denne Udvalgsbetænkning sagde Venstre, at den samme Religionsfrihed, som hersker for de voksne, ogsaa bør herske i Skolen, og at der i Skolen skulde undervises i Bibelhistorie og i Kirkehistorie, men kun for de Børn, hvis Forældre ønskede det. I Tros læren skulde der overhovedet ikke undervises i Skolen, den skulde overlades Præsterne, og kun hvis der rettedes en særlig Anmodning til Læreren om det, og han vilde det, kunde ogsaa Tros læren blive Genstand for Undervisning i Skolen, men da i Særtimer, saaledes at Børnene ikke behøvede at deltage deri.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Chr. Søgaard: Den højtærede Minister maa have misforstaaet mig. Jeg har ikke sagt, at Socialdemokraterne for Øjeblikket har stillet Forslag om, at Skolen skal afkristnes, men jeg har sagt, at det Tidspunkt kunde komme, da Socialdemokraterne fandt det formaalstjenligt at gennemføre deres Program, og jeg er gaaet ud fra, at Ministeren kender Socialdemokraternes Program, det, der er vedtaget af Kongressen i 1923. Det hedder der i Punkt 6: „Skole- og Under-